



## Pierwszeństwo konwencyjne

Pierwsze wynalazki zostały dokonane już w czasach starożytności. Dla przykładu, pojazd na kołach został wynaleziony ok. 3,5 tys. lat temu<sup>1</sup>. Wraz z rozwojem przemysłu, a co się z tym wiąże rosnącą ilością wynalazków, powstała potrzeba ochrony praw twórców wynalazków. Była to jedna z przyczyn podpisania w dniu 20 marca 1883r. w Paryżu Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej<sup>2</sup> (dalej Konwencja). Do przedmiotów ochrony własności przemysłowej Konwencja zalicza: patenty na wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, znaki usługowe, nazwy handlowe, oznaczenia pochodzenia lub nazwy pochodzenia oraz zwalczanie nieuczciwej konkurencji<sup>3</sup>. Do jednej z głównych instytucji Konwencji należy pierwszeństwo konwencyjne (priorytet konwencyjny).

Pierwszeństwo konwencyjne jest jedną - obok pierwszeństwa z wystawienia - z dwóch postaci pierwszeństwa uprzedniego<sup>4</sup>. Stanowi o tym przepis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000r. – Prawo własności przemysłowej<sup>5</sup> (dalej u.p.w.p.). Zasadnicza regulacja instytucji pierwszeństwa konwencyjnego jest zawarta w przepisie art. 4 Konwencji. Priorytet konwencyjny odnosi się do wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych oraz znaków towarowych. Niewątpliwie jednak instytucja ta największe znaczenie ma przy ubieganiu się o ochronę patentową na wynalazki w zagranicznych urzędach patentowych.

Przepis art. 4A ust. 1 Konwencji stanowi, że każdy kto dokonał prawidłowego zgłoszenia o udzielenie patentu na wynalazek, zgłoszenia wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego lub znaku towarowego w jednym z Państw będących członkami Związku<sup>6</sup>, albo jego następcą prawnym, będzie korzystał w celu dokonania zgłoszenia w innych Państwach z prawa pierwszeństwa. Z przedmiotowego przepisu wynika, że przesłanką powstania pierwszeństwa konwencyjnego jest wniesienie prawidłowego zgłoszenia. Według przepisu art. 4A ust. 3 Konwencji prawidłowym zgłoszeniem jest każde zgłoszenie, które jest wystarczające dla ustalenia daty jego dokonania w danym Państwie, niezależnie od dalszego losu tego zgłoszenia. Oznacza to, że zgłoszenie może być uznane za prawidłowe w rozumieniu przytoczonego przepisu, jeśli spełnia wymogi formalne w kraju pierwszego zgłoszenia<sup>7</sup>. Te

<sup>1</sup> M. Staszów, *Zarys prawa wynalazczego*, Warszawa 1974, s. 10.

<sup>2</sup> Dz. U. z 1975r., Nr 9, po. 51. Polska przystąpiła do tekstu sztokholmskiego Konwencji z 1967r.

<sup>3</sup> Art. 1 ust. 2 Konwencji.

<sup>4</sup> Zasadniczym typem pierwszeństwa jest pierwszeństwo zwykłe. Szerzej na ten temat: A. Szewc, G. Jyż, *Prawo własności przemysłowej*, Warszawa 2003, s. 138 nn.

<sup>5</sup> T. jedn.: Dz. U. z 2003r., Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.

<sup>6</sup> Chodzi o Międzynarodowy Związek Ochrony Własności Przemysłowej. Tworzą go państwa należące do Konwencji – art. 1, 13-16 Konwencji.

<sup>7</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo konwencyjne. Konwencja paryska a ustawa Prawo własności przemysłowej*, w: A. Adamczak (red.), *Nowe regulacje w dziedzinie własności przemysłowej*, seria: Wynalazczość i ochrona własności intelektualnej, z. 25, Kielce 2001, s. 22.

wymogi formalne to warunki dotyczące ważnego zgłoszenia wniosku o udzielenie ochrony na wynalazek. Na powstanie pierwszeństwa konwencyjnego nie mają wpływu wymogi materialnoprawne przewidziane w ustawodawstwie kraju pierwszego zgłoszenia. Zatem priorytet konwencyjny powstaje bez względu na to, czy prawidłowo zgłoszony wynalazek może być chroniony w kraju pierwszego zgłoszenia. Nie ma również znaczenia, czy osoba, która dokonała zgłoszenia, jest uprawniona w kraju pierwszego zgłoszenia do uzyskania ochrony na wynalazek.

Pojęcie pierwszego prawidłowego zgłoszenia w u.p.w.p. jest określone przez przepisy art. 31 ust. 3 i 4. Przywołane przepisy stanowią, że zgłoszenie wynalazku, które obejmuje co najmniej podanie oraz części wyglądające zewnętrznie na opis wynalazku i na zastrzeżenie lub zastrzeżenia patentowe, daje podstawę do uznania zgłoszenia za dokonane. Ponadto, Urząd Patentowy RP wyznacza, pod rygorem umorzenia postępowania, termin do uzupełnienia zgłoszenia. Jeśli Urząd stwierdzi, że nie zawiera ono wszystkich części wymaganych w art. 31 ust. 3; datę wpływu ostatniego brakującego elementu uważa się za datę dokonania zgłoszenia<sup>8</sup>.

W myśl przepisu art. 4C ust. 2 terminy pierwszeństwa rozpoczynają się od daty dokonania pierwszego zgłoszenia. Pojęcie pierwszego zgłoszenia trzeba rozumieć w aspekcie terytorialnym i podmiotowym<sup>9</sup>. W aspekcie terytorialnym priorytet konwencyjny oznacza, że powstaje on tylko w przypadku zgłoszenia w kraju należącym do Konwencji. Wniesienie pierwszego prawidłowego zgłoszenia tworzy pierwszeństwo, które jest niezależne od dalszych losów zgłoszenia (art. 4A ust. 3 Konwencji). Aspekt podmiotowy natomiast oznacza, że pierwszeństwo jest tworzone tylko przez pierwsze zgłoszenie danego wynalazku wniesione przez danego zgłaszającego. W sytuacji, gdy dwa lub więcej zgłoszeń, które zawierają identyczne lub podobne rozwiązania techniczne, zostały zgłoszone w jednym lub kilku urzędach patentowych przez różne osoby, to każde z tych zgłoszeń, pod warunkiem spełnienia innych przesłanek, kreuje pierwszeństwo. Z przytoczonych przepisów wywodzi się zasadę niezniszczalności pierwszeństwa. Jednak zasada ta może powodować niekorzystne skutki dla zgłaszającego. Chodzi o sytuacje, gdy zgłaszający wycofał swoje podanie o udzielenie patentu, a potem zgłosił swoje rozwiązanie po raz drugi. Tym niekorzystnym skutkiem ma za zadanie zapobiegać przepis art. 4C ust. 4 Konwencji. Przepis ten stanowi, że za pierwsze zgłoszenie powinno być uznane późniejsze zgłoszenie mające ten sam przedmiot co pierwsze zgłoszenie wcześniejsze, o ile jest dokonane w tym samym Państwie będącym członkiem Związku, pod warunkiem, że to wcześniejsze zgłoszenie zostało – w dacie dokonania zgłoszenia późniejszego cofnięte, zaniechane lub odrzucone, bez udostępnienia do publicznego wglądu, i nie pozostawiło po sobie żadnych praw oraz pod warunkiem, że nie stanowiło jeszcze podstawy do zastrzeżenia prawa pierwszeństwa. Ponadto, wcześniejsze zgłoszenie nie będzie mogło stanowić podstawy do zastrzeżenia prawa pierwszeństwa.

W doktrynie prawa wyróżnia się kolejną przesłankę uznania późniejszego zgłoszenia za pierwsze<sup>10</sup>. Chodzi o te przypadki, gdy w okresie między obydwoma zgłoszeniami ten sam zgłaszający dokonał trzeciego zgłoszenia w zagranicznym urzędzie patentowym, to nie można uznać zgłoszenia późniejszego za pierwsze w rozumieniu art. 4C ust. 4 Konwencji.

<sup>8</sup> Szczegółowe kwestie związane z dokonaniem prawidłowego zgłoszenia w Urzędzie Patentowym RP reguluje § 36 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 września 2001 r. w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych (Dz. U. Nr 102, poz. 1119); zmienione rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2005 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych (Dz. U. Nr 109, poz. 910).

<sup>9</sup> Tamże, s. 23.

<sup>10</sup> Tamże, s. 23.

Kolejną przesłanką powstania priorytetu konwencyjnego jest wymóg ujawnienia danego wynalazku w pierwszym zgłoszeniu. Wynika to z istoty priorytetu konwencyjnego, ponieważ data pierwszeństwa wcześniejszego zgłoszenia może być zastrzeżona skutecznie jedynie w przypadku, gdy drugie zgłoszenie zawiera ten sam wynalazek co pierwsze.

Aby pierwszeństwo konwencyjne powstało, niezbędne jest również umieszczenie w pierwszym zgłoszeniu wniosku o udzielenie ochrony. Musi to być wniosek o przyznanie ochrony na wynalazek, zarejestrowanie wzoru lub znaku towarowego.

Z przepisu art. 4A ust. 1 Konwencji wynika, że z pierwszeństwa konwencyjnego może skorzystać „każdy”. Oznacza to, że pierwszeństwo powstaje tylko jeśli zgłoszenie zostanie dokonane przez podmioty o których mowa w art. 2 i 3 Konwencji. Przepis art. 2 mówi o osobach fizycznych i prawnych któregośkolwiek Państwa będącego członkiem Związku. Natomiast art. 3 stanowi, że z osobami fizycznymi i prawnymi Państw będących członkami Związku są zrównane osoby fizyczne i prawne Państw nie będących członkami Związku, które mają miejsce stałego zamieszkania lub rzeczywiste i poważne przedsiębiorstwo przemysłowe lub handlowe na terytorium jednego z Państw będących członkami Związku. Ponadto z pierwszeństwa konwencyjnego mogą skorzystać ww. osoby, pochodzące z terytoriów poddanych postanowieniom Konwencji w trybie art. 24 Konwencji. Z priorytetu konwencyjnego mogą też skorzystać następcy prawni pierwszego zgłaszającego, bez względu na sposób wejścia w jego prawa (*inter vivos* lub *mortis causa*). Pierwszeństwo może być bowiem przedmiotem przejścia na osobę trzecią w drodze czynności prawnej lub dziedziczenia. Umowa o przeniesienie pierwszeństwa wymaga formy pisemnej *ad solemnitatem* (pod rygorem nieważności). Z pierwszeństwa konwencyjnego mogą skorzystać również inne osoby niż te, do których Konwencja ma zastosowanie, jeżeli ustawodawstwa wewnętrzne państw związkowych przyznają im prawo pierwszeństwa<sup>11</sup>.

Kolejną przesłanką uzyskania pierwszeństwa jest wymóg dokonania zgłoszenia w urzędzie patentowym państwa-sygnatariusza Konwencji. Zatem zgłoszenie w innym państwie niż członek Konwencji nie kreuje priorytetu konwencyjnego. Ponadto pierwszeństwo to nie powstaje, jeśli dopiero w okresie pierwszeństwa (po dacie zgłoszenia) państwo pierwszego zgłoszenia uzyskało status sygnatariusza Konwencji<sup>12</sup>.

Jeśli chodzi o zastrzeżenie pierwszeństwa konwencyjnego to jest ono regulowane przez przepis art. 4D ust. 1-5 Konwencji. Podstawowym elementem jest tutaj oświadczenie o pierwszeństwie. Oświadczeniem takim jest żądanie ubiegającego się o ochronę w państwie drugiego zgłoszenia przyznania daty pierwszego i prawidłowego zgłoszenia. Oświadczenie takie powinno zawierać datę, Państwo dokonania pierwszego zgłoszenia oraz wskazanie numeru pierwszego zgłoszenia<sup>13</sup>. Ponadto, zgłaszający ma obowiązek udowodnienia, że powinna być mu przyznana data pierwszeństwa. Dlatego ma obowiązek złożyć stosowne dowody (dowody pierwszeństwa). Przepis art. 4D ust. 3 stanowi, że Państwa będące członkami Związku będą mogły wymagać od składającego oświadczenie o pierwszeństwie przedłożenia kopii zgłoszenia (opis, rysunki, itp.) dokonanego wcześniej. Dalej przepis ten stanowi, że nie będzie wymagana jakakolwiek legalizacja kopii zgłoszenia, poświadczonej za zgodność przez organ administracji, który otrzymał to zgłoszenie. Kopia taka będzie mogła

<sup>11</sup> A. Szewc (red.), *Leksykon własności przemysłowej i intelektualnej*, Zakamycze 2003, s. 161.

<sup>12</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo konwencyjne. Konwencja paryska a ustawa Prawo własności przemysłowej*, w: A. Adamczak (red.), *Nowe regulacje w dziedzinie własności przemysłowej*, seria: Wynalazczość i ochrona własności intelektualnej, z. 25, Kielce 2001, s. 24.

<sup>13</sup> Art. 4D ust. 1 zd. 1 oraz ust. 5 zd. 2 Konwencji.

być złożona bez opłat w każdym czasie w ciągu trzech miesięcy od daty dokonania zgłoszenia późniejszego. Od tej kopii będzie można wymagać dołączenia do niej poświadczenia przez ten organ administracji daty dokonania zgłoszenia oraz tłumaczenia.

Istotne znaczenie ma termin do wniesienia zgłoszenia konwencyjnego. Przepis art. 4C ust. 1 stanowi, że wynosi on 12 miesięcy dla zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych oraz 6 miesięcy dla wzorów przemysłowych i znaków towarowych<sup>14</sup>. Terminy te są terminami zawitymi prawa materialnego<sup>15</sup>. Nie mogą być zmieniane (przedłużane lub skracane), ani przywracane.

W myśl przepisu art. 35 u.p.w.p. jeśli zgłaszający chce skorzystać z uprzedniego pierwszeństwa, powinien w podaniu złożyć stosowne oświadczenie oraz dołączyć dowód potwierdzający zgłoszenie wynalazku we wskazanym państwie. Dowód taki może być również złożony w ciągu 3 miesięcy od daty zgłoszenia. Późniejsze złożenie takiego oświadczenia albo dowodu nie skutkuje przyznaniem pierwszeństwa.

Niezbędnym warunkiem powstania pierwszeństwa konwencyjnego jest tożsamość wynalazków zawartych w pierwszym i prawidłowym zgłoszeniu (zgłoszeniu konwencyjnym) oraz w kolejnych zgłoszeniach<sup>16</sup>. Gdy zgłaszający ubiega się o przyznanie daty wcześniejszego zgłoszenia w zagranicznym urzędzie patentowym, właściwy urząd powinien zestawić i porównać drugie zgłoszenie z pierwszym zgłoszeniem. Czynności te mają na celu ustalenie, czy pomiędzy wynalazkami zawartymi w obydwu zgłoszeniach zachodzi tożsamość. Jeśli zagraniczny urząd stwierdzi taką tożsamość – pod warunkiem spełnienia innych wymogów obowiązującego prawa – przyznaje zgłaszającemu datę wcześniejszego zgłoszenia. Jeżeli zachodzi częściowa zbieżność zgłaszający, który powołuje się na wcześniejsze zgłoszenie może uzyskać częściowe pierwszeństwo. W sytuacji gdy Urząd Patentowy stwierdzi odmienność obydwu pomysłów technicznych ujawnionych w obydwu zgłoszeniach, kolejne zgłoszenie otrzymuje datę rzeczywistego wpływu do tego urzędu patentowego. Przedstawienie istoty wynalazku w późniejszym zgłoszeniu może nastąpić np. za pomocą ekwiwalentów tych środków technicznych, za pomocą których scharakteryzowano ten sam pomysł w uprzednim zgłoszeniu<sup>17</sup>.

Istnieje zagadnienie, czy przyznanie daty wcześniejszego zgłoszenia zakłada pełną literalną zgodność dokumentacji obydwu zgłoszeń. Przepis art. 4H stanowi, że nie można odmówić pierwszeństwa z tego powodu, że pewne elementy wynalazku, dla których zastrzega się pierwszeństwo, nie są zawarte w zastrzeżeniach przedstawionych w zgłoszeniu dokonanym w Państwie pochodzenia, o ile całość dokumentów zgłoszenia ujawnia w sposób wyraźny powyższe elementy. Przywołany przepis rozstrzyga, że istota wynalazku zawarta w pierwszym i prawidłowym zgłoszeniu jest ustalana na podstawie wszystkich dokumentów zgłoszenia<sup>18</sup>.

<sup>14</sup> W u.p.w.p. przewidziane są identyczne terminy – por. art. 14 oraz art. 124.

<sup>15</sup> A. Szewc, G. Jyż, *Prawo własności przemysłowej*, Warszawa 2003, s. 139. Terminy te należy liczyć w sposób określony w art. 57 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. jedn.: Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), (dalej k.p.a.). Szerzej o terminach w k.p.a. i ich obliczaniu: R. Kędziora, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2005, s. 159-162.

<sup>16</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo konwencyjne. Konwencja paryska a ustawa Prawo własności przemysłowej*, w: A. Adamczak (red.), *Nowe regulacje w dziedzinie własności przemysłowej*, seria: Wynalazczość i ochrona własności intelektualnej, z. 25, Kielce 2001, s. 26.

<sup>17</sup> S. Sołtyński, A. Szajkowski, T. Szymanek, *Komentarz do prawa wynalazczego*, Warszawa 1990, s. 133.

<sup>18</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo konwencyjne. Konwencja paryska a ustawa Prawo własności przemysłowej*,

Przy ubieganiu się o ochronę w zagranicznym urzędzie patentowym zgłaszający, co do zasady, domaga się takiej samej ochrony jak w kraju pierwszego zgłoszenia. Są jednak dopuszczalne sytuacje, gdy drugie zgłoszenie zawiera inny wniosek o udzielenie ochrony, np. zgłoszenie (np. pierwsze zgłoszenie stanowi zgłoszenie o patent, a drugie zgłoszenie o wzór użytkowy). Sytuacje takie reguluje przepis art. 4E Konwencji. Według tego artykułu można zgłosić w którymkolwiek Państwie będącym członkiem Związku wzór użytkowy z prawem pierwszeństwa opartym na zgłoszeniu o udzielenie patentu i odwrotnie. Ponadto, jeżeli wzór przemysłowy zostanie zgłoszony w którymkolwiek Państwie będącym członkiem Związku, z prawem pierwszeństwa opartym na zgłoszeniu wzoru użytkowego, termin pierwszeństwa będzie ten sam jak ustalony dla wzorów przemysłowych.

W ramach pierwszeństwa uprzedniego wyróżnia się<sup>19</sup>:

- uprzednie pierwszeństwo złożone – pierwszeństwo to wynika z dwóch lub więcej pierwszych zgłoszeń dokonanych za granicą. Odnosi się to do pierwszeństw dotyczących różnych elementów zgłoszenia późniejszego;
- uprzednie pierwszeństwo częściowe – obejmuje jedynie niektóre części przedmiotu zgłoszenia dokonanego w urzędzie patentowym. W takiej sytuacji pierwszeństwo do uzyskania patentu na pozostałe elementy zgłoszenia ocenia się według daty ich zgłoszenia do urzędu patentowego;
- uprzednie pierwszeństwo kombinowane – polega na jednoczesnym zastrzeżeniu uprzedniego pierwszeństwa złożonego i częściowego. W takim przypadku, pierwszeństwo do uzyskania patentu ustala się według dat co najmniej dwóch zgłoszeń zagranicznych oraz, w pozostałej części, według daty zgłoszenia w urzędzie patentowym.

Przesłanki ważnego zastrzeżenia pierwszeństwa konwencyjnego dzieli się na przesłanki formalne i materialne<sup>20</sup>. Do przesłanek formalnych zalicza się wniesienie w przepisany terminie i w przepisanej formie oświadczenia o pierwszeństwie oraz dowodów pierwszeństwa. Natomiast do przesłanek materialnych zaliczyć można to, że zgłoszenie jest pierwsze i prawidłowe, jak również identyczność pomysłów technicznych zawartych w obu zgłoszeniach. Przepis art. 4D ust. 4 reguluje skutki uchybienia przesłankom formalnym stanowiąc, że każde Państwo będące członkiem Związku określi skutki niedopełnienia formalności przewidzianych niniejszym artykułem, z tym, że skutki te nie mogą wykraczać poza utratę prawa pierwszeństwa. Zatem niedopełnienie ww. wymogów formalnych skutkuje tylko utratą możliwości powołania się na pierwszeństwo konwencyjne. W takim przypadku zgłaszający będzie mógł korzystać z daty pierwszeństwa zwykłego.

Konwencja nie reguluje zagadnienia uchybienia przesłankom materialnym. W praktyce urzędów patentowych skutkiem naruszenia przedmiotowych przesłanek jest unieważnienie patentu<sup>21</sup>.

---

w: A. Adamczak (red.), *Nowe regulacje w dziedzinie własności przemysłowej*, seria: Wynalazczość i ochrona własności intelektualnej, z. 25, Kielce 2001, s. 27.

<sup>19</sup> Podział podają za: A. Szewc, G. Jyż, *Prawo własności przemysłowej*, s. 141.

<sup>20</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo konwencyjne. Konwencja paryska a ustawa Prawo własności przemysłowej*, w: A. Adamczak (red.), *Nowe regulacje w dziedzinie własności przemysłowej*, seria: Wynalazczość i ochrona własności intelektualnej, z. 25, Kielce 2001, s. 29.

<sup>21</sup> Tamże, s. 29.

Przepisy u.p.w.p. regulują zagadnienie bezzasadnego zastrzeżenia daty pierwszeństwa konwencyjnego w przepisie art. 48. Przywołany przepis stanowi, że Urząd Patentowy wydaje postanowienie o odmowie przyznania uprzedniego pierwszeństwa w całości lub w części, jeżeli stwierdzi, że:

- zgłaszający nie jest uprawniony do korzystania z uprzedniego pierwszeństwa;
- zgłoszenie dokonane za granicą, na którym zgłaszający opiera swoje zastrzeżenie uprzedniego pierwszeństwa, nie jest pierwszym zgłoszeniem w rozumieniu przepisu art. 14 u.p.w.p.;
- wystawa, na której wystawienie jest podstawą zastrzeżenia uprzedniego pierwszeństwa przez zgłaszającego, nie spełnia wymagań określonych w art. 15 u.p.w.p.;
- wynalazek zgłoszony w Urzędzie Patentowym RP lub odpowiednia część tego wynalazku różni się od wynalazku, do którego zgłaszającemu przysługuje uprzednie pierwszeństwo;
- zgłaszający uchybił przewidzianym w art. 14 i 15 terminom dla dokonania zgłoszenia albo terminowi dla złożenia dowodu pierwszeństwa lub innego dokumentu bądź oświadczenia wymaganego do uzyskania pierwszeństwa lub
- zgłaszający złożył, z naruszeniem przepisu art. 35, oświadczenie o korzystaniu z uprzedniego pierwszeństwa.

Jeśli chodzi o skutki przyznania pierwszeństwa konwencyjnego to wyróżnia się skutek pozytywny oraz negatywny.

Skutek pozytywny wyraża się w wyłączeniu w okresie pierwszeństwa negatywnego oddziaływania na pomysł techniczny zawarty w zgłoszeniu zdarzeń, które mogłyby uniemożliwić uzyskanie ochrony patentowej<sup>22</sup>. O skutku tym mówi przepis art. 4B zd. 1, który stanowi, że zgłoszenie dokonane później w jednym z innych Państw będących członkami Związku przed upływem tych terminów nie będzie mogło być unieważnione przez fakty zaistniałe w międzyczasie, a w szczególności przez inne zgłoszenie, przez opublikowanie wynalazku lub wykonywanie go, przez wystawienie na sprzedaż egzemplarzy wzoru przemysłowego, przez używanie znaku; fakty te nie będą mogły powodować powstania jakiegokolwiek prawa osób trzecich ani jakiegokolwiek posiadania osobistego. Z powołanego przepisu wynika, że wyłączone jest negatywne działanie dwóch kategorii zdarzeń: wniesienia innego zgłoszenia zawierającego identyczny pomysł wynalazczy i ujawnienie unicestwiającego zdolność patentową wynalazku stanowiącego przedmiot drugiego zgłoszenia<sup>23</sup>.

Negatywny skutek priorytetu konwencyjnego wyraża przepis art. 4B zd. 1 cz. 2 Konwencji, który stanowi, że fakty wymienione w cz. 1 zd. 1 art. 4B nie będą mogły powodować powstania jakiegokolwiek prawa osób trzecich ani jakiegokolwiek posiadania osobistego. Tak

<sup>22</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo do uzyskania patentu*, Warszawa 1982, s. 111.

<sup>23</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo konwencyjne. Konwencja paryska a ustawa Prawo własności przemysłowej*, w: A. Adamczak (red.), *Nowe regulacje w dziedzinie własności przemysłowej*, seria: Wynalazczość i ochrona własności intelektualnej, z. 25, Kielce 2001, s. 30. Na ten temat por. również: A. Kopff, *Prawo wynalazcze w stosunkach międzynarodowych*, w: S. Grzybowski (red.), *Zagadnienia prawa wynalazczego*, Warszawa 1969, s. 371.

więc skutek negatywny przejawia się w uniemożliwieniu innej osobie nabycia z powodu stosowania wynalazku w terminie pierwszeństwa prawa użytkownika uprzedniego, jak również wyłączeniu z ochrony identycznego pomysłu zawartego w zgłoszeniu z późniejszym pierwszeństwem<sup>24</sup>.

Kolejnym przejawem negatywnego działania priorytetu konwencyjnego jest związany z obowiązującą w ustawodawstwie patentowym zasadą nieudzielania w jednym państwie więcej niż jeden raz ochrony na jedno i to samo rozwiązanie techniczne (zakaz podwójnego opatentowania). Zakaz podwójnego patentowania jest realizowany w ustawodawstwie przez rozstrzygnięcie kolizji zgłoszeń patentowych w oparciu albo o tzw. metodę rozwiniętego stanu techniki, albo o tzw. metodę ustalania zakresu ochrony<sup>25</sup>.

Należy jeszcze podkreślić, że przepis art. 14 Konwencji nie wyklucza możliwości uznawania przez Urząd Patentowy RP, o ile przewiduje to umowa międzynarodowa, pierwszeństwa z wcześniejszego zgłoszenia dokonanego także w Urzędzie Patentowym (pierwszeństwo wewnętrzne)<sup>26</sup>.

Z przytoczonych rozważań wynika, że instytucja pierwszeństwa konwencyjnego ma za zadanie stworzenie osobie uprawnionej możliwość uzyskania ochrony na jeden i ten sam wynalazek w wielu państwach należących do Konwencji. Natomiast obowiązująca w Polsce u.p.w.p. zawiera szczegółową regulację instytucji priorytetu konwencyjnego i, generalnie, przepisy te są zgodne z przepisem art. 4 Konwencji.

**Krzysztof Dobieżyński**  
**06.06.2006**

---

<sup>24</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo do uzyskania patentu*, s. 113.

<sup>25</sup> R. Skubisz, *Pierwszeństwo do uzyskania patentu*, w: *System prawa własności intelektualnej*, t. III; *Prawo wynalazcze*, Ossolineum 1990, s. 147.

<sup>26</sup> Szerzej na ten temat: Z. Mikłasiński, *Prawo własności przemysłowej. Komentarz*, Warszawa 2001, s. 40 n.